

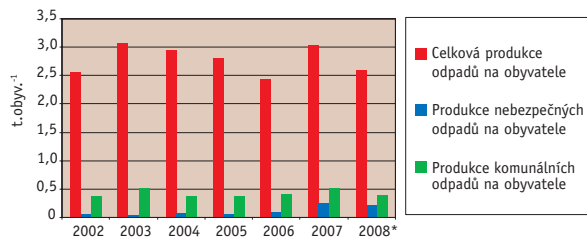

Odpady

PRODUKCE ODPADŮ

Z hlediska produkce odpadů byl Karlovarský kraj v roce 2008 na předposledním místě mezi všemi kraji ČR.

Produktory odpadů na obyvatele v Karlovarském kraji [t.obyv.⁻¹], 2002–2008
Zdroj: CENIA

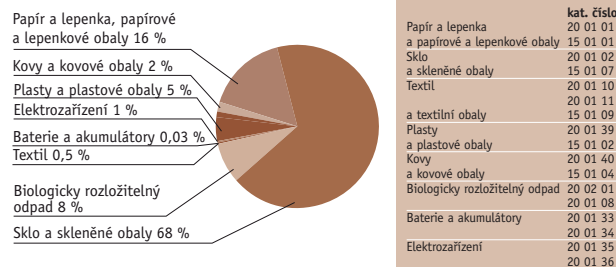

NAKLÁDÁNÍ S ODPADY

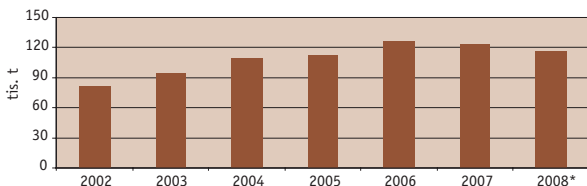
Mezi nejvýznamnější problémy odpadového hospodářství v Karlovarském kraji patří skutečnost, že v kraji nejsou provozována např. zařízení ke zpracování vytržidných složek komunálních odpadů (zejména plastů), není také zaveden systém separovaného sběru bioodpadů.

V kraji je stále aktuální problematika tzv. černých skládek, kdy největším problémem již není jejich vznik, ale financování jejich odstranění.

Struktura materiálově využitelných složek z komunálních odpadů v Karlovarském kraji* [%], 2008, Zdroj: CENIA

Množství komunálních odpadů odstraněných skládkováním v Karlovarském kraji [tis. t], 2002–2008, Zdroj: CENIA

* předběžné údaje

AKTIVITY KRAJE V OBLASTI ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Příspěvky na životní prostředí z rozpočtu Karlovarského kraje

- Drbné vodohospodářské ekologické akce** – výstavba a rekonstrukce ČOV, rozšíření vodovodní nebo kanalizační sítě v obcích, vybudování zdrojů pitné vody, úpravy vody a vodojemů včetně technologického zařízení apod. – kofinancování 8 projektů, poskytnuto 13,5 mil. Kč.
- Ekologické vzdělávání, výchova a osvěta (EVVO)** – provoz střediska s ekologickým zaměřením, akce pro veřejnost, informační materiály – kofinancování 23 projektů, poskytnuto celkem 900 tis. Kč.
- Příspěvky na úseku ochrany životního prostředí** – viz kapitola Ochrana přírody.
- Spolufinancování vodohospodářských akcí** zařazených do financování z MZe – výstavba a obnova infrastruktury vodovodů a kanalizací – kofinancování 2 akcí zařazených do 1. kategorie (nejvyšší priorita) – 10 % investičních nákladů, poskytnuto celkem 1,8 mil. Kč.
- Příspěvky na hospodaření v lesích** ve výši 9,6 mil. Kč.
- Projekty spolufinancované Karlovarským krajem**
 - Projekt na **douhodobé zlepšení kvality vody v Novorolském rybníku** – 300 tis. Kč, celý projekt byl oceněn na 3,6 mil. Kč. V roce 2008 bylo provedeno poslední biologické ošetření nádrže, čímž by měla být obnovena samočistič schopnost rybníka.
 - Krajský úřad Karlovarského kraje společně s městem Cheb a Povodím Ohře, s.p., řeší špatnou kvalitu vody ve vodní nádrži Skalka, především v oblasti rozvoje toxických sinic. V roce 2008 byla schválena žádost do programu **Cíl 3 ČR – Bavorsko** na projekt „**Problematika živin a sinic ve vodní nádrži Skalka**“. Vedoucím partnerem projektu za českou stranu se stalo Povodí Ohře, s.p. Celkové náklady projektu jsou 209 tis. €, z toho na české straně 159 tis. €. Krajský úřad Karlovarského kraje přispěl částkou 5 tis. € stejně jako město Cheb a Povodí Ohře, s.p.
 - Obce zapojené v **projektu se společností EKO-KOM, a.s.** byly dovybaveny celkem 187 kontejnery na tříděný odpad o objemu 1 100 litrů v celkové hodnotě 600 tis. Kč. Čtvrtým ročníkem pokračovala soutěž obcí „**Liga odpadů**“ ve sběru využitelných odpadů. Finanční prémie vítězným obcím – město Plesná a obec Tuřany činila celkem 200 tis. Kč.
 - Byly uspořádány exkurze pro školy do zařízení, která třídí, zpracovávají, využívají nebo odstraňují odpady pod heslem „**Školy odpadům v patách**“ – zúčastnili se žáci z 18 škol.
 - Část projektu věnovaná osvětě ve školách byla z rozpočtu kraje dotována částkou 850 tis. Kč. Byla financována osvětová kampaň pro školy ke sběru baterií ECOBAT, představení Karlovarského hudebního divadla s ekologickou tematikou, seminář pro učitele a ve 40 mateřských školách se zahrála „**Popelníčka JAJA**“ – unikátní hra vytvořená společností AB-AKLIMA, s.r.o., na kterou bylo přispěno 200 tis. Kč. Školám zapojeným do projektu byly nakoupeny separační nádoby do interiérů za 320 tis. Kč, kraj organizoval a financoval distribuci propagačních kompletů, dotovaných MŽP, do škol a dalších 200 veřejných zařízení (nádoby, koše, plakáty a brožury s instrukcemi, jak správně třídí plast, papír, sklo a nápojový karton).
 - Ve **výtvarné soutěži pro mateřské a základní školy** na téma „**Třídíme odpady**“ bylo dětem zpracováno a zasláno cca 400 děl, která často využívala i odpadní materiál, zejména papírovou lepenku a PET láhev.

Projekty realizované za pomoci Karlovarského kraje

- V programu **odstranění ekologických škod**, vzniklých před privatizací hnědouhelných těžebních společností v Ústeckém a Karlovarském kraji, byly v roce 2008 dokončeny 4 stavby obcí a měst v Karlovarském kraji v celkových nákladech cca 45 mil. Kč.
- V rámci plnění **Radonového programu ČR za rok 2008** bylo poskytnuto na vyhledávací program na umístění detektorů 12 tis. Kč a na 4 provedené protiradonové ozdravné opatření 600 tis. Kč.

Další informace

<http://www.kr.karlovarsky.cz>

Porovnání stavu životního prostředí v Karlovarském kraji s ostatními kraji podává srovnávací zpráva „**Stav životního prostředí v jednotlivých krajích ČR – Porovnání krajů, 2008**“ – <http://www.cenia.cz>, <http://www.mzp.cz>.

STAV ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V JEDNOTLIVÝCH KRAJÍCH ČR V ROCE 2008

Zpracovala: CENIA, česká informační agentura životního prostředí

© 2009, Ministerstvo životního prostředí

Spolupráce: Krajský úřad Karlovarského kraje, Český hydrometeorologický ústav, Státní zdravotní ústav

Grafický design a sazba: Daniela Řeháková

Tisk: GZH, s.r.o.

Kontakt:

CENIA, česká informační agentura životního prostředí

Litevská 8, 100 05 Praha 10

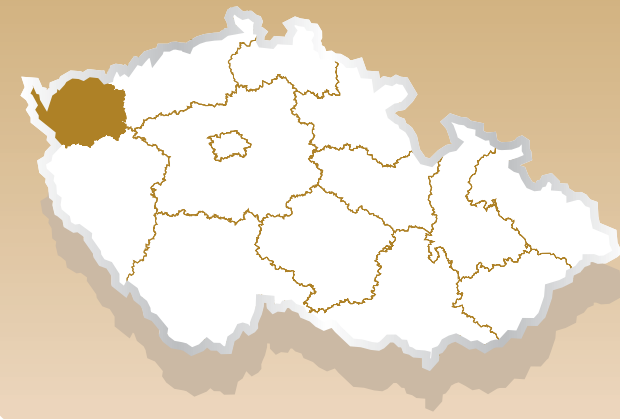
www.cenia.cz, info@cenia.cz, tel.: +420 267 225 340

Vytisknuto na papíře vyrobeném bez použití chloru.

2008

Stav životního prostředí v jednotlivých krajích České republiky

Karlovarský kraj

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Obecná charakteristika

Rozlohou druhý nejmenší kraj ČR se nachází v nejzápadnější části území státu a více než polovinu hranic kraje tvoří hranice s Německem. Kraj je převážně hornatý, podíl zalesnění činí 43,4 %, což je druhá největší lesnatost po kraji Libereckém. Naopak podíl orné půdy nedosahuje ani poloviny průměrného podílu v ČR a je na nejnižší úrovni mezi všemi kraji ČR (16 % celkové rozlohy). Osou Karlovarského kraje je tok Ohře, který protéká od jihozápadu k severovýchodu širokou

sníženinou Podkrušnohorských pánví (Chebská a Sokolovská pánev). Na sever od Ohře se táhnou Smrčiny a Krušné hory (Klínovec 1 244 m n. m.), které tvoří přírodní hranici s Německem. Jižně od Ohře, na bavorské hranici, leží Český les a směrem do vnitrozemí Slavkovský les a vulkanické Doubovské hory. Jih území zaujímá Tepelská vrchovina. Většina území kraje je odvodňována Ohří (úmoří Severního moře), hladina Ohře na hranici kraje je jeho nejnižším bodem (340 m n. m.). Největší chráněnou krajinnou oblastí kraje je Slavkovský les, kde jsou nejcennějšími lokalitami soubor rašelinářů u Kladské a hadcový hřbet u Pramenů. Významným územím i v mezinárodním měřítku je rašelinisté a slatiniště s vývěry minerálních vod a plynů NPR Soos na Chebsku. Z klimatického hlediska většina území Karlovarského kraje spadá do mírně teplé oblasti (roční teplota nad 6 °C a 700 mm průměrného ročního úhrnu srážek). Místa, zejména na severu kraje v Krušných horách a také na jihovýchodě (severně od Mariánských Lázní), má klima již parametry oblasti chladné. Charakter klimatu i půd zde nevytváří vhodné podmínky pro rozvoj zemědělství.

Hospodářství kraje je založeno na službách, jelikož podmínky pro zemědělství nejsou příznivé. Průmysl je zastoupen zejména těžbou a zpracováním surovin (hnědé uhlí a keramické jíly). Nejvýznamnějším odvětvím v kraji je cestovní ruch zaměřený zejména na lázeňství. Na území kraje se nacházejí nejen nejznámější lázně v ČR Karlovy Vary, ale i Mariánské Lázně, Františkovy Lázně, Lázně Kynžvart a Jáchymov.

Základní socioekonomická charakteristika Karlovarského kraje, 2008 Zdroj: ČSÚ

Ukazatel	Údaj za kraj	Podíl na ČR (%) / průměr ČR
Rozloha (km ²)	3 315	4,2 / -
Počet obyvatel	308 403	2,9 / -
Hustota zalidnění (obyv.km ⁻²)	93,1	- / 132,7
Podíl městského obyvatelstva (%)	80	- / 73,8
Míra registrované nezaměstnanosti (%)	6,9	- / 5,4
Tvorba HDP na obyvatele (běžné ceny, Kč)	253 964	- / 353 701
Tvorba HPH podle sektorů (%)*		
- Primární (zemědělství a těžba)	13,2	- / 4,1
- Sekundární (zprac. průmysl, staveb. a energetika)	32,6	- / 36,1
- Terciární (služby, doprava a správa)	54,2	- / 59,8

* Hrubá přidaná hodnota (HPH) představuje nově vytvořenou hodnotu, kterou získávají institucionální jednotky z používání svých výrobních kapacit. Je stanovena jako rozdíl mezi celkovou produkcí a meziprofitěbou.

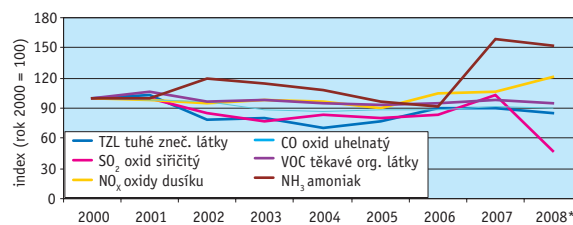

Ovzduší

EMISNÍ SITUACE

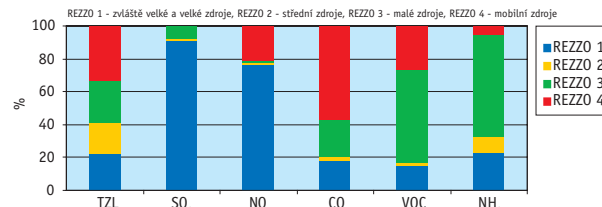
Karlovarský kraj patří mezi nejméně zatížené kraje v České republice. Hlavním zdrojem SO₂ a NO_x jsou velké zdroje. Mobilní zdroje se převážně podílejí na emisích TZL a CO. Malé zdroje jsou největším producentem VOC a NH₃, a také druhým největším zdrojem TZL. Ani u jedné z hlavních znečišťujících látek nedošlo k překročení hodnot emisních stropů pro rok 2010, které byly pro Karlovarský kraj doporučeny. K výraznému poklesu došlo u SO₂, což bylo ovlivněno výstavbou instalace dalšího stupně odsiřovacího zařízení ke konci roku 2007 u zvláště velkého zdroje znečišťování ovzduší, a to u Teplárny Vřesová firmy SUAS, právní nástupce, a.s.

Vývoj emisí základních znečišťujících látek v Karlovarském kraji [index, rok 2000 = 100], 2000–2008, Zdroj: ČHMÚ, ČÍŽP, ORP, CDV, VÚZT, ČSÚ

* předběžné údaje

Struktura zdrojů emisí v Karlovarském kraji [%], 2008 Zdroj: ČHMÚ, ČÍŽP, ORP, CDV, VÚZT, ČSÚ

KVALITA OVZDUŠÍ

V roce 2008 nebylo na měřicích stanicích na území kraje zaznamenáno žádné překročení imisních limitů sledovaných znečišťujících látek ovzduší. Celkové hodnocení kvality ovzduší pro rok 2008 je příznivé. Žádná část území kraje nebyla definována jako oblast se zhoršenou kvalitou ovzduší, stejně jako ve dvou předcházejících letech. V roce 2007 nebylo na měřicích stanicích na území kraje zaznamenáno žádné překročení cílových imisních limitů sledovaných znečišťujících látek ovzduší (kromě přízemního ozonu, který byl překročen na jedné stanici (Přebuz) ze dvou, na kterých je měření této látky na území kraje realizováno). Oblast s překročenými cílovými imisními limity pro ochranu zdraví bez zahrnutí ozonu nebyla na území kraje ustanovena. Imisní situace je silně ovlivňována rozptylovými podmínkami. V roce 2007 i 2008 byly tyto podmínky příznivé, v důsledku čehož lze konstatovat zlepšení situace týkající se kvality ovzduší.

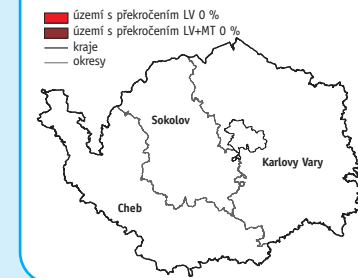
Ovzduší

Zdraví

Podíl oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší a oblastí s překračováním cílových imisních limitů v Karlovarském kraji* [%], 2004–2008, Zdroj: ČHMÚ

Year	OZKO	Oblast s překračováním TV % území kraje
2004	0,1	0
2005	4,0	0
2006	0	4,0
2007	0	0,9
2008	0	0

Mapa oblastí s překračováním cílových imisních limitů v Karlovarském kraji bez zahrnutí přízemního ozonu, 2008 Zdroj: ČHMÚ

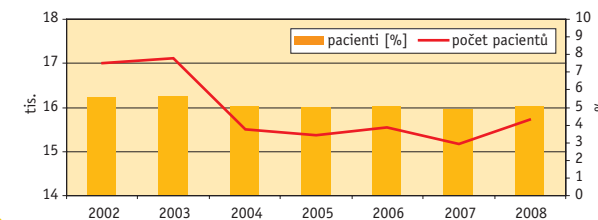

* LV – imisní limit (z angl. Limit Value), TV – cílový imisní limit (z angl. Target Value), MT – mez tolerance kvality ovzduší; oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší se rozumí území v rámci územního celku (zóny nebo aglomerace), kde je překročena hodnota imisního limitu pro ochranu lidského zdraví u jedné nebo více znečišťujících látek (oxid siřičitý, suspendované částice PM₁₀, oxid dusičitý, olovo, oxid uhelnatý a benzen). Oblastí s překračováním cílových imisních limitů se rozumí území v rámci územního celku (zóny nebo aglomerace), kde je překročena hodnota cílového imisního limitu pro ochranu lidského zdraví u jedné nebo více znečišťujících látek (kadmium, arsen, nikl a benzo(a)pyren). Cílový imisní limit je stanoven i pro přízemní ozon, který se z důvodu jeho překračování na většině území ČR nezahrnuje do vyhodnocení pomocí mapy.

ALERGICKÁ ONEMOCNĚNÍ

Mezi zdravotně nejvýznamnější znečišťující látky v ovzduší patří suspendované částice v ovzduší a oxid dusičitý v lokalitách významně zatížených dopravou. V určitých lokalitách (zatížených dopravou, průmyslem nebo vytápěním domácností) jsou problémem i PAU (polycyklické aromatické uhlovodíky). Každoročně je nadlimitním koncentracím těchto látek vystavena určitá část populace v závislosti na aktuální kvalitě ovzduší. Znečištění vnějšího i vnitřního ovzduší je spojováno, jako jeden z mnoha faktorů (výživa, životní styl, imunita apod.), s nárůstem alergií. Počet alergických onemocnění obecně stále narůstá, stav na území kraje lze v posledních letech označit za stagnující. Počet pacientů léčených v alergologických ordinacích v roce 2008 na území kraje byl 15 726, tj. 5 % všech obyvatel kraje (celkově je v ČR 8 % pacientů s alergickým onemocněním). Oddělit přímý vliv znečištěného ovzduší od ostatních spolupůsobících faktorů a kvantifikovat jej je však značně obtížné.

Počet a podíl pacientů léčených v alergologických ordinacích Karlovarského kraje [tis., %], 2002–2008, Zdroj: ÚZIS ČR, ČSÚ

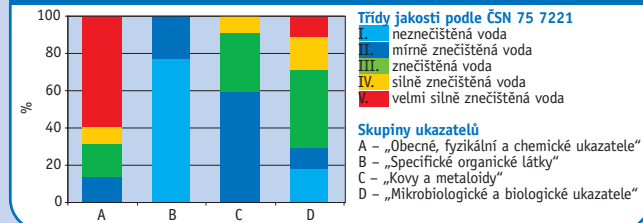
Voda

JAKOST VODNÍCH TOKŮ

V kraji bylo sledováno 22 profilů na řekách Ohře, Teplá, Svatava, Rolava, Reslava, Odrava, Bystřice, Černá, Bílý Halštrov, Mohelský potok, Rokytnice, Chodovský potok a Lužní potok.

- Ve skupině A dosáhla převážná většina profilů velmi dobrého hodnocení, odhlédneme-li od AOX*. Kromě AOX měly V. třídu v tomto kraji pouze 4 ukazatele (konduktivita, RL 105 °C, AOX a sírany) v profilu Chodovský potok-Dvory. Jediná IV. třída, opět mimo AOX, byla stanovena pro sírany v profilu Svatava-Sokolov.
- Látky skupiny B byly sledovány pouze na 13 profilech. Jediné tři II. třídy byly stanoveny pro trichlormethan a 1,1,2,2-tetrachlorethen.
- Ve skupině C byl klasifikován IV. třídou arsen, veškeré železo a veškerý mangan v profilu Chodovský potok-Dvory a arsen v profilu Bystřice-Ostrov nad Ohří. III. třída byla stanovena vždy v jednom až dvou profilech kraje pro arsen, rtuť, zinek, veškerý mangan a veškeré železo.
- Ve skupině D bylo sledováno 17 profilů. IV. a V. třídy dosáhly enterokoky na pěti profilech – v Chodovském potoce-Dvorech, v Bystřici, Reslavě, Teplé a Rolavě. Termotolerantní koliformní bakterie byly hodnoceny III. třídou na 4 profilech.

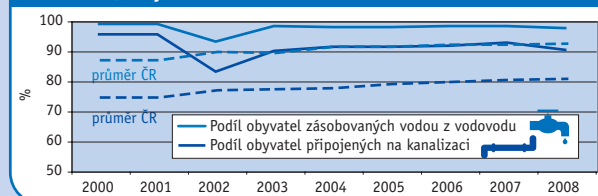
Podíl sledovaných profilů ve třídách jakosti vod ČSN podle skupin ukazatelů A–D v Karlovarském kraji [%], 2008, Zdroj: CHMÚ

VODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ

Celkový objem vyrobené pitné vody pokračoval v dlouhodobém poklesu meziročním snížením o 0,47 mil. m³ na hodnotu 22,4 mil. m³. Spotřeba pitné vody na obyvatele v roce 2008 činila 95,6 l na obyv. za den, což je jen mírně nad průměrem ČR. Meziročně se počet obyvatel zásobovaných pitnou vodou z vodovodu zvýšil pouze o 365, ale vodohospodářská infrastruktura kraje dosahuje nadprůměrných poměrů v ČR. Ztráty pitné vody ve vodovodní síti se, i přes jejich meziroční zvýšení, dlouhodobě pohybují pod průměrem ČR, který v roce 2008 činil 19,4 %.

Zásobování pitnou vodou a připojení na kanalizaci v Karlovarském kraji [%], 2000–2008, Zdroj: ČSÚ

Podíl ztrát z vody vyrobené pro veřejnou potřebu v Karlovarském kraji [%], 2000–2008, Zdroj: ČSÚ

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
21,2	16,5	16,5	18,1	15,0	15,2	16,0	14,8	15,6

V domech připojených na kanalizaci s koncovou čistírnou odpadních vod (ČOV) v roce 2008 žilo 89,6 % z celkového počtu obyvatel kraje. Čistěno bylo 96,6 % odkanalizovaných odpadních vod. K realizaci jsou připraveny intenzifikace ČOV Cheb, ČOV Sokolov a ČOV Mariánské Lázně (II. etapa). Rekonstrukce ČOV budou zahájeny po uvolnění dotačních prostředků z Evropské unie. Na 8 projektů drobných vodohospodářských ekologických akcí poskytl Krajský úřad Karlovarského kraje příspěvky z rozpočtu v celkové výši 13,5 mil. Kč. Další 2 projekty obdržely podporu z Ministerstva zemědělství ČR a byly kofinancovány krajem v celkové výši 1,8 mil. Kč.

* Zatřídění jakosti podle ukazatelů skupiny A je negativně ovlivněno především vysokými koncentracemi AOX. 13 profilů z 18 bylo v V. třídě, dva ve třídě IV.

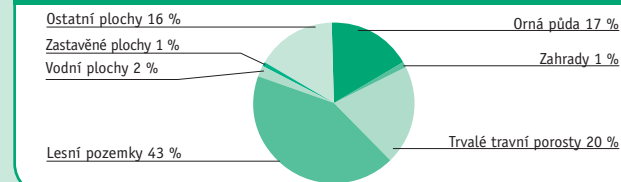

Lesy, krajina, zemědělství

VYUŽITÍ ÚZEMÍ

Rozloha Karlovarského kraje v roce 2008 činila 331 445 ha. Meziročně klesla rozloha orné půdy o 662 ha, vzrostla plocha trvalých travních porostů o 527 ha, lesních pozemků o 20 ha a ostatních ploch o 119 ha. Ostatní kategorie se významně nezměnily. Pokračoval trend nárůstu rozlohy trvalých travních porostů na úkor orné půdy.

Struktura využití území v Karlovarském kraji [%], 2008 Zdroj: ČÚZK

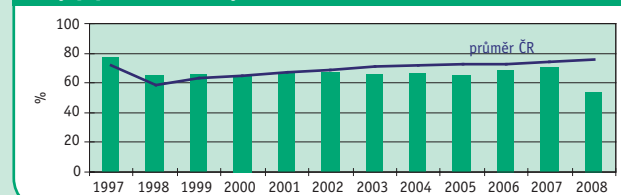
LESY

Výměra lesů Karlovarského kraje v roce 2008 činila dle ČÚZK 143 449 ha, lesnatost dosáhla 43,4 % (průměr ČR je 33,7 %), tj. druhé nejvyšší hodnoty v ČR. Lesy zvláštního určení tvořily 44 % rozlohy lesů, meziročně se jejich rozloha procentuálně nezměnila.

Výše celkových nahodilých těžeb dosáhla šesté nejnižší hodnoty v ČR, 477 tis. m³ dřeva, výše nahodilých těžeb způsobených abiotickými vlivy, z nichž polovina vázané na poškození větrem tvoří rozhodující většinu, dosáhla 398 tis. m³ dřeva.

Zdravotní stav lesních porostů je určován především mírou defoliace*. Míra defoliace v Karlovarském kraji byla v roce 2008 nejnižší z celé ČR.

Vývoj míry defoliace jehličnatých porostů starších 60 let (třída 2–4) v Karlovarském kraji [%], 1997–2008, Zdroj: VÜLHM

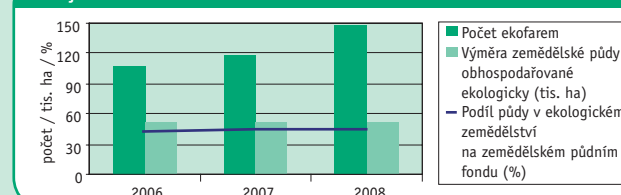

* Defoliace (odlštění) – relativní ztráta asimilačního aparátu (listů nebo jehličí) v koruně poškozeného stromu v porovnání se zdravým stromem, rostoucím ve stejných porostních a stanovištních podmínkách. Hodnoty defoliace se rozdělují do pěti základních tříd, z nichž poslední tři charakterizují významně poškozené stromy: 0 – žádná (0–10 %); 1 – mírná (11–25 %); 2 – střední (26–60 %); 3 – silná (61–99 %); 4 – odumřelé stromy (100 %).

Ekologické zemědělství

V Karlovarském kraji v roce 2008 tvořila výměra zemědělské půdy obdělávané ekologicky 42 %, resp. 52 092 ha celkové výměry zemědělské půdy v kraji (124 110 ha), což je nejvyšší podíl ze všech krajů ČR. Výměra ekologicky obdělávané půdy v ČR dosáhla 8,04 % zemědělské půdy.

Vývoj ekologického zemědělství v Karlovarském kraji [počet, tis. ha, %], 2006–2008, Zdroj: MZE

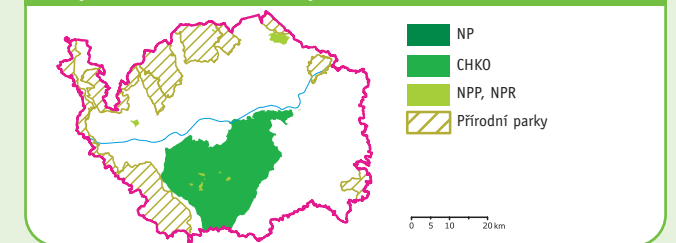
Ochrana přírody

ÚZEMNÍ OCHRANA PŘÍRODY

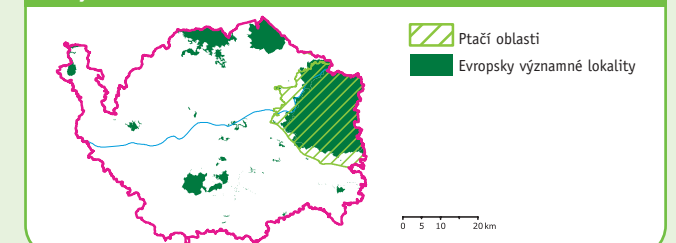
Na území kraje se z velkoplošných zvláště chráněných území nachází CHKO Slavkovský les. V kraji bylo v roce 2008 evidováno 68 maloplošných zvláště chráněných území o celkové rozloze 3 355 ha – konkrétně 6 národních přírodních rezervací (NPR), 7 národních přírodních památek (NPP), 30 přírodních rezervací (PR) a 25 přírodních památek (PP). Dále zasahuje do kraje 10 přírodních parků o celkové výměře 65 322 ha, které zajišťují územní ochranu přírody na obecní úrovni. Nebyl vyhlášen žádný nový přírodní park, ani žádné zvláště chráněné území.

Krajský úřad Karlovarského kraje pečuje ve své působnosti o 35 maloplošně zvláště chráněných území, na jejichž management a péči o ohrožené druhy rostlin a živočichů v roce 2008 vydal 1 303 035 Kč. Dále se částkou 250 000 Kč podílel na vydání publikace „Památčné stromy Karlovarského kraje“.

Zvláště chráněná území a přírodní parky na území Karlovarského kraje, 2008 Zdroj: AOPK ČR, KÚ Karlovarského kraje

Lokality soustavy Natura 2000 na území Karlovarského kraje, 2008 Zdroj: AOPK ČR

PROJEKTY

Krajský úřad Karlovarského kraje v roce 2008 kofinancoval 19 projektů na úseku ochrany životního prostředí. Jednalo se o příspěvky v celkové výši 1 mil. Kč u následujících činností:

- záchrané programy zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů,
- mapování a monitoring výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů a druhů významných v rámci kraje,
- programy ochrany biodiverzity,
- podpora činnosti záchraných stanic pro zraněné a handicapované živočichy,
- projekty a programy na ochranu přírody a krajiny včetně ochrany přírodních stanovišť,
- projekty technických úprav v krajinně pomocí technologií šetrných k přírodě, zejména úpravy a značení pramenů vodních toků, zřízení a obnova studánek, zřízení a opravy malých technických a kulturních staveb v krajinně umocňující krajinný ráz, projekty čištění malých vodních toků a tůňek apod.,
- projekty a programy na podporu ochrany povrchových i podzemních vod,
- projekty terénních informačních zařízení včetně naučných stezek a péče o ně,
- podpora tvorby odborných studií v oblasti nakládání s odpady a ochrany ovzduší.

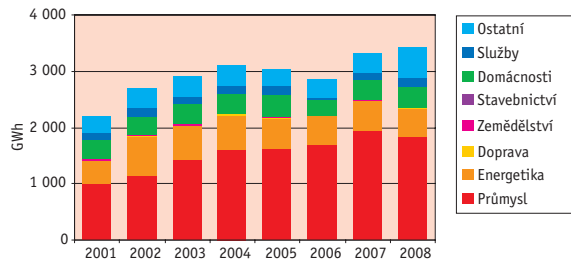

Energetika

SPOTŘEBA ELEKTRICKÉ ENERGIE

V Karlovarském kraji se spotřeba elektrické energie meziročně zvýšila o 3,3 %, celková spotřeba v kraji tak v roce 2008 dosáhla 3 417,8 GWh. Nejvyšší podíl spotřeby v kraji má oblast průmyslu, v tomto sektoru se zastavilo každoroční zvyšování spotřeby a v roce 2008 lze zaznamenat pokles, a to o 6 %.

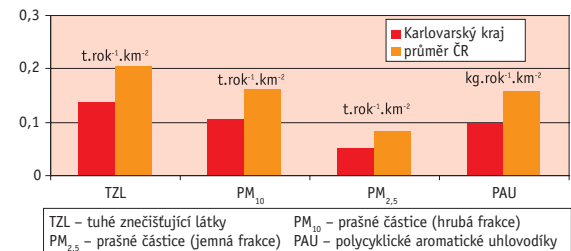
➤ Vývoj hrubé roční spotřeby elektřiny v jednotlivých sektorech národního hospodářství v Karlovarském kraji [GWh], 2001–2008, Zdroj: ERU

MĚRNÉ EMISE Z VYTÁPĚNÍ DOMÁCNOSTÍ

Měrné emise z vytápění domácností jsou v Karlovarském kraji pod průměrem ČR, což je dáno zejména malou hustotou osídlení v regionu – na kilometr čtvereční zde připadá 35,8 domácností (průměr ČR je 50,7).

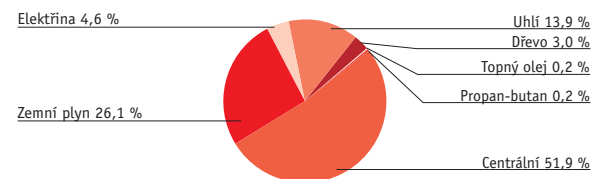
➤ Měrné emise z vytápění domácností v Karlovarském kraji [t.rok⁻¹.km⁻², kg.rok⁻¹.km⁻²], 2008, Zdroj: ČHMÚ

STRUKTURA VYTÁPĚNÍ DOMÁCNOSTÍ

V Karlovarském kraji je 61 715 domácností napojeno na centrální zásobování teplem, což je více než polovina všech domácností v tomto regionu. Oproti ostatním krajům je zde vyšší podíl otopu uhlím (průměr ČR je 13,5 %), ostatní paliva pro vytápění jsou v celorepublikovém měřítku pod průměrem.

➤ Struktura vytápění domácností v Karlovarském kraji [%], 2008 Zdroj: ČHMÚ

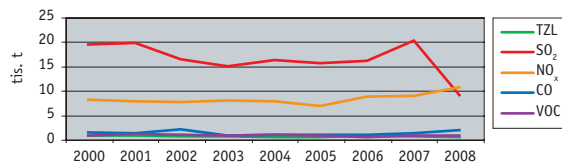

Průmysl, těžba

EMISE Z PRŮMYSLU

Významnou složkou znečištění ovzduší jsou velké a zvláště velké zdroje znečišťování ovzduší. V Karlovarském kraji v roce 2008 bylo 32 zvláště velkých a 76 velkých zdrojů znečišťování ovzduší. Z toho čtyři zdroje jsou součástí národního programu snižování emisí – Hexion Sokolov, ČEZ Elektrárna Tisová – kotel K9, Ostrovská teplárenská, a.s., Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s. – divize Vřesová.

➤ Vývoj emisí z velkých zdrojů znečišťování (REZZO 1)* v Karlovarském kraji [tis. t], 2000–2008, Zdroj: ČHMÚ

* REZZO 1 – stacionární zařízení ke spalování paliv o tepelném výkonu vyšším než 5 MW a zařízení zvláště závažných technologických procesů.

VÝPIS HLAVNÍCH ZDROJŮ Z IRZ

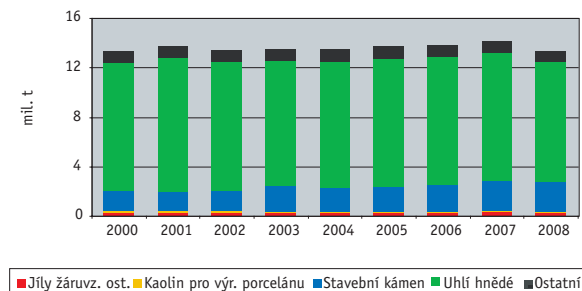
➤ Výpis hlavních zdrojů z IRZ (Integrovaného registru znečišťování životního prostředí) v Karlovarském kraji, 2007, Zdroj: CENIA

Název organizace	Emise do ovzduší	Emise do vod	Přenosy v odpadech
Avirunion a.s., závod Nové Sedlo	As, Cr, Pb, NO _x , SO _x		
ČEZ, a.s., Elektrárna Tisová	Cd, Ni, Pb, CO ₂ , NO _x , SO _x , PM ₁₀ , Hg		Cd
Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s. – zpracovatelská část	As, Cl a anorg. slouč., nemethanové těkavé org. slouč. (NMVOC), CO, CO ₂ , NO _x , SO _x , PM ₁₀ , Hg	As, N, fenoly, kyanidy, Ni, Hg, Zn	benzen, toluen, xyleny, Hg

TĚŽBA

V Karlovarském kraji zaujímá 72 % celkové těžby nerostných surovin těžba hnědého uhlí (Sokolovská hnědouhelná pánev – 2 velkolomy v Albertově a Novém Sedle). Neméně významnou surovinou jsou proslulé kvalitní kaoliny na Karlovarsku (např. ložiska Božičany, Jímlíkov, Ruprechtov). Celorepublikový význam má těžba živců na jediném, ale klíčovém ložisku Krásno.

➤ Vývoj těžby na území Karlovarského kraje [mil. t], 2000–2008 Zdroj: ČGS-Geofond

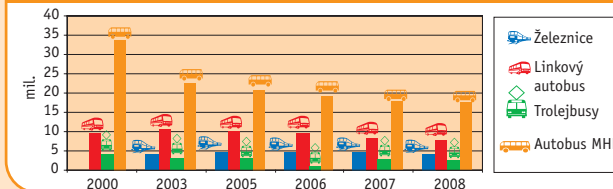
Doprava

CHARAKTERISTIKA DOPRAVY

Odlehlost Karlovarského kraje a charakter osídlení a přírodních podmínek způsobují nižší intenzity silniční dopravy na většině území kraje. Dopravně zatíženější jsou pouze silnice R6, která prochází pánevní oblastí a spojuje Karlovy Vary s Chebem (12–18 tis. vozidel denně), a hlavní spojnice s Ústeckým krajem (úsek Karlovy Vary – Ostrov nad Ohří), s Prahou (cca 10 tis. vozidel denně) a s Plzeňským krajem. Rozvoj lázeňství podporuje mezinárodní letiště v Karlových Varech. Celé území kraje je pokryto integrovaným dopravním systémem IDOK.

Počet přepravených osob prostředky hromadné dopravy patří mezi nejnižší v ČR. V nákladní dopravě má oproti ostatním krajům ČR větší význam doprava železniční, poměr přepravených tun nákladu železniční a silniční dopravou činil 29,4 % a 70,6 % vzhledem k přepravenému množství hnědého uhlí po železnici.

➤ Počet přepravených osob jednotlivými druhy veřejné dopravy* Karlovarském kraji [mil.], 2000–2008, Zdroj: MD

➤ Množství přepraveného nákladu* v Karlovarském kraji [tis. tun], 2000, 2003, 2006, 2007, 2008, Zdroj: MD

	2000	2003	2006	2007	2008
Železnice	7 339,6	4 245,5	6 735,6	6 742,7	5 924,8
Silnice	15 977,8	15 525,1	13 925,9	14 954,1	14 198,3

* Jedná se o počet přepravených osob (resp. zboží) nezávisle na délce přepravy. Údaj byl vypočten jako součet přepravních objemů v rámci kraje a mezi kraji (přes hranice kraje).

AUTOMOBILIZACE A HUSTOTA DOPRAVNÍ SÍTĚ

Automobilizace v Karlovarském kraji je z hlediska ČR mírně podprůměrná (407 vozidel na 1 000 obyv. v roce 2008, průměr ČR je 423 osobních vozidel). Hustota komunikační sítě je v případě silnic rovněž podprůměrná, dosahuje 89 % průměru ČR, na území kraje nejsou žádné dálnice, pouze krátké úseky RS.

➤ Hustota dopravní sítě v Karlovarském kraji [km, km.km⁻²], 2008 Zdroj: MD

	Délka komunikací v kraji (km)	Hustota dopravní sítě (km.km ⁻²)
Železnice	493	0,1488
Silnice celkem	2 044	0,6170
Silnice 1. třídy (z toho rychl. kom.)	226 (15)	0,0682
Dálnice	0	0

EMISE Z DOPRAVY

Kraj má malou emisní zátěž z dopravy, na jeho území se vyprodukuje jen cca 2,5 % celkových emisí z dopravy v ČR. Měrné emise znečišťujících látek na obyvatele dosahují cca 80 % průměru ČR. Emise CO₂ od roku 2005 slabě narostly, emise PM stagnují, u NO_x a VOC je zaznamenáván pokles.

➤ Vývoj měrných emisí CO₂, NO_x, VOC a PM z motorové dopravy v Karlovarském kraji a v ČR [kg. obyv.⁻¹], 2005–2008, Zdroj: CDV

Rok/Emise	Karlovarský kraj				ČR			
	CO ₂	NO _x	VOC	PM	CO ₂	NO _x	VOC	PM
2005	1 431	8,3	3,9	0,548	1 776	10,05	4,57	0,637
2006	1 458	7,8	3,5	0,533	1 804	9,46	4,11	0,622
2007	1 529	7,5	3,3	0,543	1 891	9,08	3,90	0,633
2008	1 492	6,9	2,8	0,516	1 833	8,41	3,32	0,597

• PM – prašné částice, VOC – těkavé organické látky